

GEMMA PHRYSIUS
De principiis
ASTRONOMIAE ET

COSMOGRAPHIAE, DEQUE VSV
Globi Cosmographici ab eodem editi.
DE Orbis diuisione & Inuis, rebusq; nuper inuentis.
EIVSDEM De Annuli Astronomici vsu.

ANTVERPIÆ,
In ædibus Ioan. Steelfii, Anno
M. D. XLVIII.

*Esta conforma
al expurgatorio
de 1698 por
comision del
Rey. D.
+ Francisco Maldo-
nado +*

num. 35. cap. 2. num. 2.

CANDIDO LECTORI

GEMMA PHRYSIUS

S. D.

Et si multos præclarosq; autores iamdudum non sine magna omnium laude de Cosmographia deq; aliis id genus artibus scripsisse minime inficias ire possim, non tamen ob hoc candide Lector *ἢ ἢ ἢ* *πιδήκους* ut aiunt erimus, aut arrogantiæ & temeritatis nota digni censebimur, si post tantos tantæq; industriæ viros, quales fuere Ptolemæus, Strabo, Stephanus, Mela, Plinius & plures etiam nostræ ætatis viri doctissimi, tandem aliquid in lucem ædere tentauerimus, quandoquidem non eo sunt a nobis animum incæpta, ut eos æquare ne dicam excellere conemur, quorum ego scripta sacra testaq; (ut dici solitum est) semper habui. Sed quum indices nouæ terrarum partes lustrentur quarum hii autores non meminerunt nec tamen ideo culpandi, deinde etiam alia atq; alia regionum nomina suboriantur, quod sanè non paululum tenebrarum studiosis offendit, demum quia iam nuper Globum cum summo labore ex autorum veterum descriptionibus & Hispanorû Lusitanorumq; navigationibus delineatum æderemus, multosq; qui eius præclarum atque iucundum usum ignorarent videremus: Hii inducti rationibus vno quasi fasce non omnia sed præcipua autorû & veterû & recèntium placita de regionû distinctionibus comprehendimus, usumq; nostri globi (Laconismo quodam) explicuimus, ne Lectoribus aut emptoribus Globi nostri id eueniret, qd Gallo gallinaceo apud Æsopû, aut Graculo cum fidibus ut solet dici. Scio tamè futuros, ut suus cuiq; mos est, qui meâ breuitatem culpabunt, alios qui omniû demonstrationes desiderabunt quorû hic mentionem facio, sed eos triel iamdudum prouerbii meminisse velim, quod dici solet. Ut possumus quando ut volumus non licet. Potuissent equidem diffusissime omnium regionum naturas, vrbes, & minima quæq; ex diuersis autoribus collegisse, variisq; figuris libellum exornasse, verum non tulerunt temporis breuitas & negotiorum impedimenta. Hii ergo candide Lector (quantulacunq; ea sint) te quietum esse velim donec & temporis ratio & grauior ætas alia superpedarint, Vale. Ex Antuerpia decimo septimo Calendarum Octobris Anno M. D. XXX.

Primæ partis de PRINCIPIIS COSMO- GRAPHIÆ,

CAPVT PRIMVM.

Vum omnis quæ à ratione suscipitur de aliqua re institutio, debeat à definitione proficisci, vt lepide ait Cicero officiorum lib. 1. videbimur nō abs re, definitiones aliquot

& diuisiones eorum quorum saepe mentionem facturi sumus (rem in pauca conferentes) præmittere, vt intelligatur id de quo narramus.

Mundus.

*Ætherea
pars.*

Mundus igitur est cœlū & quicquid eius ambitu continetur. Eius duæ præcipuæ sunt partes, Ætherea ac Elementaris, Illa decem orbes continet, quorum superior ex ordine inferiorem sua peripheria complectitur. Extremus & decimus orbis primum mobile dicitur, id continuo cursu ab ortu in occasum per meridiem labitur, deinde per septentrionem rursus ad ortum, quem motum. 24. horarum spatio conficit, & secum omnes inferiores orbes impetu rapit. Inferiores verò in aduersum obliquo meatu nituntur, adeò vt qui longiori intervallo ab illo primo dissideant, ii velociori cursu

quàm Cosmographorum: vt sunt Regio, Regnum, Prouincia, Gens, Populus, etc. Item Mons, Promontorium, Vallis, etc. Rursus aquarum multiplicia nomina, Oceanus, Mare, Fluuius, Flumen, Riuus, Palus, Lacus, Sinus, & similia.

SECUNDA PARS

DE VSU GLOBI.

CAPVT PRIMVM.

De Globi partibus.

Delibatis theorices huius artis principijs, ad praxim accingimur, quam & si variis multisq; instrumētis possemus docere, cū tamen inter omnia nullum tam perfectum, tam generale sit, quod tantum præstare possit, quantum corpus sphericum ad similitudinem vniuersi confectum, omisis omnibus alijs hoc arripiemus, quod citra omnia ferè alia, omnē huius artis vsum indulgere possit. Principio itaque tale corpus sphericum, quale summa diligentia, nec minori artificio nuper construximus, omnes circulos sphaerae habet, alios tamen vt Æquatorem, Tropicos, Parallelos, etc.

Circulū
sphaerae.

diano sunt, tot gradus quot sunt anni à princi-
pio natiuitatis, idq; pro directiōe directā: aut
deme ab eisdē pro directiōe retrogradā: de-
inde numerū graduum æquatoris postremū,
colloca sub meridiano, & videbis sub circulo
positionis ad quem locum zodiaci directio si-
gnificatoris peruenerit. Quantum deniq; ele-
uetur polus mundi supra circulum positionis,
potes aut circino dimetiri, aut regula papira-
cea, aut affigendo polo mundi laminam æne-
am similem quartæ altitudinis diuisam in 90.
gradus à polo inchoantes. Sapienti dictum
est,

TERTTIA PARS

DE ORBIS DIVI- sione.

CAPVT PRIMVM.

Orbis habitabilis portio, à
veteribus omnibus in tres
diuisa fuit præcipuas par-
tes: scilicet Europam, Asi-
am, & Aphricam: quibus
nunc quartam adiungimus
cæteris nō imparem Ame-

ricam. Europam licet omnium minimam pri-
mum describere solent Geographi, quum ob
frequentiores in ea cultores, tum ob præ-
clara eorum gesta qui hanc incolere.

Europæ des-
criptio.

Alia

VSVS
Annuli Astro=
NOMICI GEMMA

FRISIO MATHEMATICO

Autore.

ANTVERPIÆ,
In ædibus Ioannis Steelfii.

M. D. XLVIII.

IOANNIS SCHONERI

DE VSV GLOBI ASTRIFERI

Opusculum.

M. D. XLVIII.